

Kdaj bomo volili?

28. 3. — delovni ljudje v organizacijah združenega dela

31. 3. — delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih

Kdo voli?

— V zbor združenega dela: vsi zaposleni v delovni organizaciji, ki so stari nad 15 let

— V zbor krajevnih skupnosti: vsi volilci v krajevni skupnosti, ki so stari nad 18 let

— V družbenopolitični zbor: vsi volilci v krajevni skupnosti, ki so stari nad 18 let

● Kmetje in njihovi družinski člani bodo volili še posebno delegacijo kmetov za zbor združenega dela

● Obrtniki in zaposleni pri njih bodo volili še posebno delegacijo obrtnikov in zaposlenih pri njih za zbor združenega dela

V katere zборе bomo volili?

1. Zbor združenega dela — volitve bodo 28. 3. v organizacijah združenega dela

2. Zbor krajevnih skupnosti — volitve bodo 31. 3. v krajevnih skupnostih

3. Družbenopolitični zbor — volitve bodo 31. 3. v krajevnih skupnostih

Uveljavljajmo revolucionarno načelo delu čast in oblast

Sedanja ustavna ureditev je nastala v revoluciji, v osvobodilnem boju narodov Jugoslavije in je dobila svojo potrditev na II. zasedanju AVNOJ v Jajcu. Takrat so bili sprejeti pomembni sklepi, ki jih je pred tridesetimi leti opredelil tovariš Kardeļ na zasedanju SNOS v Crnomlju: »Tri osnovna dejstva so bistvena za sklepe, sprejete na II. zasedanju AVNOJ. Prvič: potrditev in uzakonitev demokratične ljudske oblasti, ki je nastala in se razvila iz osvobodilnih naporov naših narodov. Drugič: federativna ureditev sožitja naših narodov v enotni državni skupnosti v federativni državi Jugoslaviji. Tretjič: obračun z emigrantsko in notranjo protiljudsko reakcijo, ki se je povezala z okupatorji v skupnem boju proti našim narodom.«

Nadaljnji povojni revolucionarni razvoj naše družbe je temeljil na teh osnovnih izhodiščih. Nova ustava ni le zapis izkušenj in sadov skoraj četrstoletja dolge samoupravne socialistične poti, ampak mejnik in usmeritev v prid vseh, ki žive od dela. Vseh, ki vedo in čutijo, da je enakopravno sožitje narodov edino pravo jamstvo sproščenega življenja vsakega naroda. Ustava je tudi barikada in pest zoper vse in vsakogar, ki bi nameravali — odkrito ali podtalno — razdirati bratstvo naših narodov in zoper vse, ki bi jih zaskominilo po naši zemlji.

V pripravah za spremembo ustave je bilo že v prvi fazi kot temeljno izhodišče postavljeno načelo, da mora družbeno ekonomska ureditev temeljiti na svobodnem združenem delu s proizvodnimi sredstvi v družbeni lastnini, in na samoupravljanju delavcev v združenem delu ter na delitvi družbenega proizvoda v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v družbeni reprodukciji v celoti.

Delavcu se zagotavlja neodtujljivo pravico, da z drugimi delovnimi ljudmi v združenem delu neposredno odloča o pogojih in rezultatih svojega dela.

Nov položaj delavskega razreda je v temeljnih načelih nove ustave zagotovljen s političnim sistemom samoupravne demokracije, ki omogoča, da bo delovni človek, ustrezno organiziran, samostojno in aktivno sodeloval v političnem življenju in organiziranju države.

Temeljne celice ekonomske in politične organiziranosti delavcev in delovnih ljudi so: temeljne organizacije združenega dela, krajevne skupnosti samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter družbenopolitične organizacije. Delovni ljudje, organizirani v teh skupnostih dela in življenja medsebojno sodelujejo ter prek delegatov in delegacij izvršujejo oblast in opravljajo druge družbene zadeve. Ta politični sistem odpira procese, ki omogočajo in zagotavljajo oblikovati nov sistem povezovanja politične oblasti in združenega dela. Uveljavlja se torej načelo, ki je bilo vodilo v vseh fazah našega revolucionarnega boja, geslo starih revolucionarjev in vseh graditeljev naše nove družbe:

DELU ČAST IN OBLAST

Na teh načelih in osnovah gradimo tudi našo novo samoupravno in državno skupnost slovenskega naroda, v kateri uživajo enake pravice in vežejo enake dolžnosti tudi pripadniki drugih narodov in narodnosti. Nova ustava uveljavlja doslej doseženo stopnjo našega razvoja in kaže naprej. To pa pomeni poglobljanje socialističnih proizvodnih in vseh družbenih odnosov. Oblikovanje in utrjevanje teh odnosov bo na teh osnovah potekalo samoupravno, z neposrednim odločanjem in predvsem z vplivanjem na pota družbenega kapitala, minulega dela v vseh smereh in na vseh ravneh.

To je ustava združenega dela. To pa je zanikanje vsakršnih posrednikov med delavcem, njegovim preseženim delom in minulim delom. Zato je ustava tudi obračun s težnjami in tistimi krogi, ki bi radi ohranili ali obnovili ločenost delavca od rezultatov dela. Ustava je izrecno naperjena tako zoper birokratsko, državno lastništvo, kot zoper tehnokratsko, skupinsko lastniško in vsakršno zasebniško prilaščanje družbene lastnine.

Ravno v tem je zgodovinski, prelomni pomen nove ustave. Takih ustavnih določil v vsej zgodovini še nikjer ni bilo napisanih. Iz takšnega položaja delavskega razreda in delovnih ljudi mest in vasi raste tudi v ustavi opredeljena oblast.

OSNUTEK ODLOKA o oblikovanju skupščine in določitvi delegatskih mest v zboru Skupščine občine Litija

1. člen

S tem odlokom se odloča število zborov in število delegatskih mest v zboru skupščine občine Litija, v katere delegirajo svoje delegate delegacije, ki jih oblikujejo:

- delovni ljudje temeljnih organizacij združenega dela in drugih delovnih organizacij in delovnih skupnosti
- delovni ljudje in občani, organizirani v krajevnih skupnostih
- delovni ljudje in občani, organizirani v družbenopolitične organizacije: Občinski komite ZKS, Občinski konferenci SZDL, občinski zvezi mladine, Zvezi združenj borcev in v Občinskem sindikalnem svetu.

2. člen

Skupščino občine Litija sestavljajo:

- enotni zbor združenega dela
- zbor krajevnih skupnosti
- družbenopolitični zbor.

3. člen

Enotni zbor združenega dela šteje praviloma 26 delegatov, ki jih delegirajo delegacije:

- delovnih ljudi v temeljnih organizacijah in skupnostih združenega dela
- delovnih ljudi, ki delajo s svojimi delovnimi sredstvi v kmetijstvu, obrti in drugih dejavnostih, skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva
- delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbenopolitičnih organizacijah in društvih ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela
- delovni ljudje v delu temeljne organizacije združenega dela, ki trajno delajo na območju občine, na katerem ni sedeža te organizacije
- delovni ljudje, ki delajo v obrti in podobnih dejavnostih skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva.

4. člen

V enotni zbor združenega dela delegirajo delegacije, odnosno konference delegacij, delegate po področjih dejavnosti in po številu delovnih ljudi združenih v organizacije združenega dela ali druge temeljne samoupravne organizacije, kakor sledi:

PODROČJE GOSPODARSTVA IMA 20 DELEGATOV, IN SICER:

	delegatov
— Predilnica Litija	5
— Lesna industrija Litija	2
— Industrija apna Kresnice	1
— Gradbeno obrtno podjetje »Komunala« Litija	1
— IU Vrhnika, TOZD Smartno	2
— GIP BETON, PE Litija	1
— Tekstil Ljubljana, TOZD Litija	1
— Podjetje za PTT promet, PE Litija	2
— Prometna sekcija Zalog, postaja v občini Litija	1
— ZŽTP, SVP, nadzorništvo Litija	1
— Elektro Lj., PE Lj. okolica — obrat Litija	1
— Ljubljanska banka, expozitura Litija	1
— Zavarovalnica Sava, enota Litija	1
— Cestno podjetje Lj., terenski obrat Litija	1
— Samoupravna stanovanjska skupnost Litija	1
— SAP Ljubljana, PE Litija	1
— Kmetijska zadruga Gabrovka-Dole, delavci GG Brežice, TOZD Radeče, enota Litija	1
— Kmetje s področja KZ	1
— Kmetijska zadruga Litija, delavci GG Ljubljana, TOZD Litija	1
— Kmetje s področja KZ Litija	1
— Pekarna Center, obrat Litija	1
— Mesarija Litija	1
— Gostinsko podjetje Litija	1
— Obrtno podjetje Kovina Smartno	1
— Splošno mizarstvo Gabrovka	1
— Mizarstvo Litija	1
— Mercator Ljubljana, TOZD Litija	1
— Tobak Ljubljana, PE Litija	1
— DZS, knjigarna Litija	1
— Emona Ljubljana, P-market Litija	1
— Istravinoexport Ljubljana, klet Litija	1
— KZ Metlika, pivnica Litija	1
— Borovo, prodajalna Litija	1
— Volan, prodajalna Litija	1
— Peko, prodajalna Litija	1
— Petrol, servis Litija	1
— Prodajalna krzna Smartno	1
— delovni ljudje, ki delajo v obrti in podobnih dejavnostih skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva	1

PODROČJE PROSVETE IN KULTURE IMA 2 DELEGATA, IN SICER:

— Osnovna šola Litija	1
— Posebna osnovna šola Litija	1
— Osnovna šola Smartno	1
— Osnovna šola Gabrovka	1
— Vzgojno varstveni zavod Litija	1
— Delavska univerza Litija	1

PODROČJE ZDRAVSTVA IN SOCIALNEGA VARSTVA IMA 1 DELEGATA, IN SICER:

— Dom počitka »Tisje« Smartno	1
— Zdravstveni dom Domžale, ambulanta Litija	1
— Lekarna Kamnik, PE Litija	1

PODROČJE DRŽAVNIH ORGANI, DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE, DRUŠTVA IN DRUGE ORGANIZACIJE IMA 2 DELEGATA, IN SICER:

— uprava Skupščine občine Litija	1
— Postaja milice Litija	1
— Občinska konferenca SZDL Litija	1
— Komite občinske konference ZKS Litija	1
— Občinska ZM Litija	1
— Občinski sindikalni svet Litija	1
— Občinski odbor RK Litija	1
— Komunalni zavod za zaposlovanje Lj., PE Litija	1
— Komunalni zavod za socialno zavarovanje Lj., PE Litija	1
— Služba družbenega knjigovodstva, expozitura Litija	1
— Temeljna izobraževalna skupnost Litija	1

5. člen

Delegacije organizacij združenega dela, dela organizacije združenega dela in drugih organizacij, ki po 4. členu tega odloka delegirajo delegate v skupščino z drugimi organizacijami združenega dela, delom teh organizacij ali drugimi organizacijami, se združujejo v konferenco delegacij s tistimi delegacijami, ki so po 4. členu tega odloka določene, da skupno delegirajo delegate v skupščino.

O združevanju v konferenco delegacij po prvem odstavku tega člena sklenejo delegacije sporazum.

6. člen

Številčnost delegacij določi vsaka samoupravna organizacija v svojem statutu.

Delegacija šteje najmanj 5 članov.

V delovni skupnosti, ki združuje največ 30 delovnih ljudi, so vsi delovni ljudje delegacija.

7. člen

Delavci v organizacijah združenega dela in drugih organizacijah, ki združujejo premajhno število delovnih ljudi, da bi bili lahko delegacija, se združijo v skupno delegacijo.

1. Delavci združeni v samoupravne organizacije:

Občinska konferenca SZDL, Komite občinske konference ZKS, Zveza mladine, Občinski sindikalni svet, Občinski odbor RK, Komunalni zavod za zaposlovanje — PE Litija, Komunalni zavod za socialno zavarovanje — PE Litija, Služba družbenega knjigovodstva — expozitura Litija in Temeljna izobraževalna skupnost v eno delegacijo.

2. Delavci združeni v samoupravne organizacije:

Tobak Ljubljana — PE Litija, DZS — knjigarna Litija, Istravinoexport — klet Litija, KZ Metlika — pivnica Litija, Borovo — prodajalna Litija, Volan — prodajalna Litija, Peko — prodajalna Litija, Petrol — servis Litija, Prodajalna krzna Smartno, v eno delegacijo.

3. Delavci združeni v samoupravne organizacije:

Zavarovalnica Sava — enota v Litiji, Samoupravna stanovanjska skupnost Litija v eno delegacijo.

8. člen

Zbor krajevnih skupnosti oblikujejo delegati, ki jih delegirajo delegacije krajevnih skupnosti, tako da pride na vsakih 700 prebivalcev eno delegatsko mesto in da ima vsaka krajevna skupnost najmanj eno delegatsko mesto.

Zbor krajevnih skupnosti ima 23 delegatskih mest.

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti oblikujejo delegacijo tako, da so v njej sorazmerno zastopane vse strukture delovnih ljudi in občanov iz območja krajevne skupnosti.

9. člen

Krajevne skupnosti, ki imajo v zboru krajevnih skupnosti več delegatskih mest, volijo izmed sebe toliko delegacij, kolikor imajo delegatskih mest.

10. člen

Krajevne skupnosti imajo v zboru krajevnih skupnosti naslednje število delegatskih mest:

	delegatska mesta
1. Krajevna skupnost Litija — levi breg	4
2. Krajevna skupnost Litija — desni breg	3
3. Krajevna skupnost Dole	1
4. Krajevna skupnost Vače	1
5. Krajevna skupnost Gabrovka	1
6. Krajevna skupnost St. Poljane	1
7. Krajevna skupnost Kostrevnica	1
8. Krajevna skupnost Vintarjevec	1
9. Krajevna skupnost Primskovo	1
10. Krajevna skupnost Jablaniška dolina	1
11. Krajevna skupnost Sava	1
12. Krajevna skupnost Polšnik	1
13. Krajevna skupnost Hotič	1
14. Krajevna skupnost Jevnica	1
15. Krajevna skupnost Kresnice	1
16. Krajevna skupnost Smartno	2

(Nadaljevanje na 4. strani)

Osebnih dohodki v občini

V letu 1973 so zaposleni v naši občini prejeli povprečno 2.138 dinarjev mesečnega osebnega dohodka, ali 17,2 % več kot v preteklem letu. Realna vrednost tega osebnega dohodka pa je v primerjavi z letom 1972 za 2,8 % manjša, ker so se življenjski stroški v letu 1973 povečali za 20 %.

Med posameznimi področji gospodarstva prednjačijo po višini povprečnega osebnega dohodka zaposleni v industriji, kjer je znašal povprečni mesečni osebni dohodek na enega zaposlenega 2.181 dinarjev. Sledijo jim zaposleni v prometu z 2.166 dinarji, nato v komunalni z 2.118 dinarji, v gostinstvu z 2.082 dinarji, v gozdarstvu z 2.017 dinarji, v trgovini z 2.008 dinarji, v obrti z 1.919 dinarji in v kmetijstvu z 1.745 dinarji kot najnižjim povprečnim osebnim dohodkom v občini.

Zaposleni v negospodarstvu pa so v naši občini prejeli v letu 1973 2.344 dinarjev povprečnega mesečnega osebnega dohodka ali 14,3 % več kot v preteklem letu. Najvišje povprečne osebne dohodke so prejeli zaposleni v bančništvu in sicer 2.509 dinarjev, nato pa mu sledi družbene organizacije s povprečnim osebnim dohodkom 2.489 dinarjev, zdravstvo z 2.444 dinarji, šolstvo z 2.405 dinarji, občinska uprava z 2.278 dinarji, socialno varstvo z 1.994 dinarji ter socialno zavarovanje z 1.882 dinarji.

Na gibanje in višino povprečnega osebnega dohodka na enega zaposlenega imajo močan vpliv predvsem osebni dohodki zaposlenih v industrijskih organizacijah združenega dela, ker je v njih število zaposlenih največje. V teh štirih organizacijah združenega dela pa so bili povprečni mesečni osebni dohodki naslednji: v Predilnici Litija 2.188 dinarjev, v Lesni industriji Litija 2.121 dinarjev, v Industriji apna Kresnice 2.636 dinarjev ter v Obratu Industrije usnja Vrhnika v Smartnem 2.071 dinarjev.

B. J.

GLASILO OBČANOV

Ustanovitelj in izdajatelj: Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Litija.

Ureja uredniški odbor: Tine Brilej (glavni in odgovorni urednik), Stane Volk, Ivan Boh, Anton Gorenc, Miloš Djukič, Slavko Urbič, Janda Belko in Lojze Kotar.

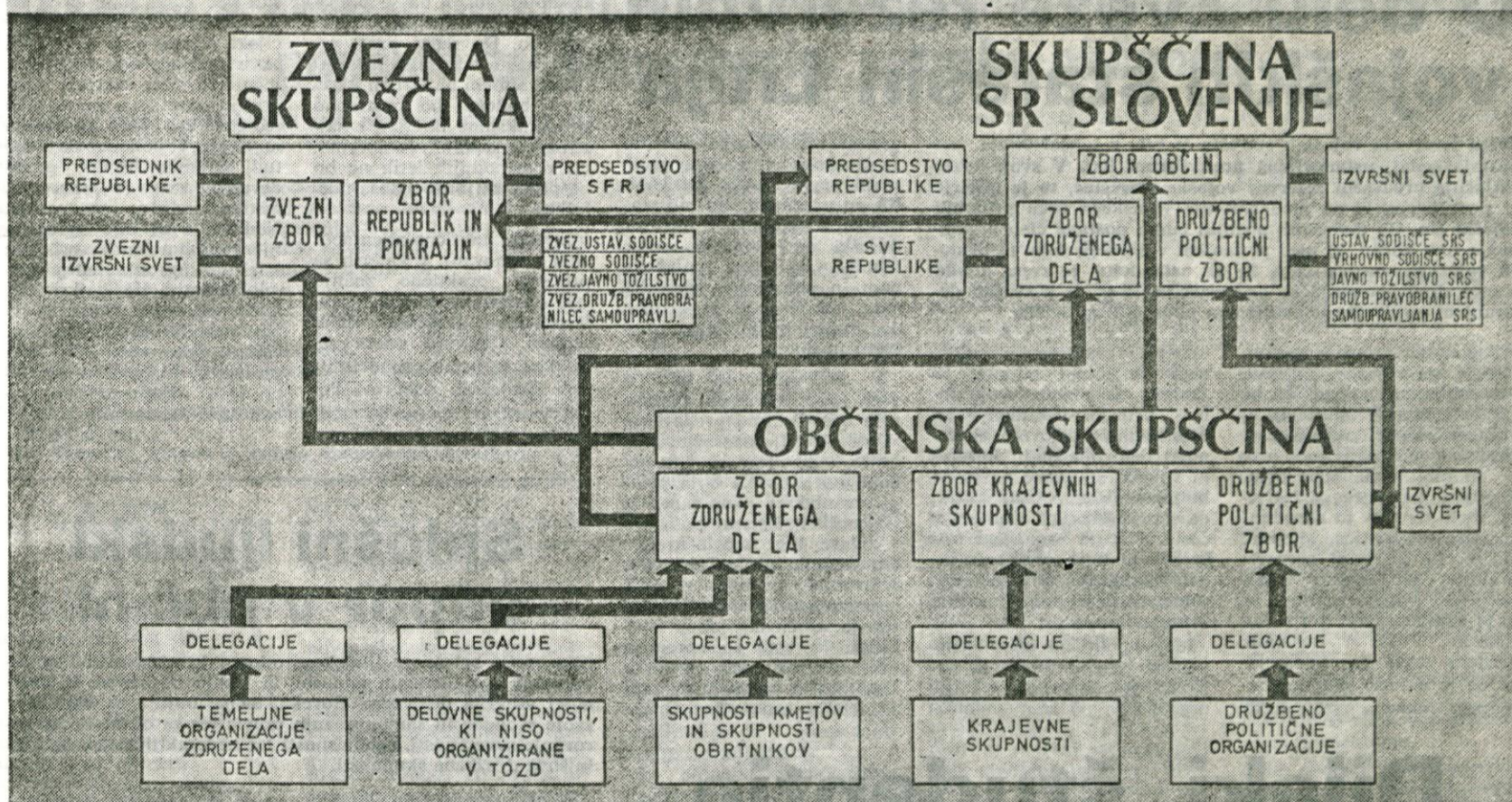
Lektor: Mija Bernik.

Tisk in kličej: ČRP »Gorenjski tisk« Kranj.

Naslov in uredništvo: Litija Trg na Stavbah 1 p. p. 6.

Casopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.

KAKO BO PO NOVI USTAVI TEKLO SKUPŠČINSKO ŽIVLJENJE IN ODLOČANJE

Iz dela občinske skupščine

SPREJETA IZHODISKA ZA SPLOŠNO IN SKUPNO PORABO V LETU 1974

Skupščina občine je obravnavala in tudi sprejela izhodišča za splošno in skupno porabo v letu 1974. Tako se bo financirala skupna poraba s samoupravnimi prispevki temeljnih organizacij združenega dela po dogovorjenih osnovah ter iz bruto osebnih dohodkov, splošna poraba pa se bo financirala iz davkov na poslovni uspeh temeljnih organizacij združenega dela in davkov občanov ter s prometnim davkom. Tako kot v republiki bo tudi v občini sklenjen usklajevalni družbeni dogovor. Nosilci dogovora bodo občinska skupščina, SZDL, sindikat in zastopniki gospodarstva, sodelovale pa bodo vse samoupravne interesne skupnosti. Programi temeljnih in republiških interesnih skupnosti se morajo med seboj uskladiti, kakor mora biti usklajena poraba proračunov v republiki in občini.

Splošna in skupna poraba v letu 1974 smeta biti večja od porabe v letu 1973 največ za 21 % ali za okoli 4 % manj kot je porast družbenega proizvoda v občini, ki se predvideva 25 %. Za usklajevanje potrošnje z materialnimi možnostmi se morajo uveljaviti načela, da mora biti celotna poraba manjša od družbenega proizvoda, osebni dohodki morajo rasti v okviru s produktivnostjo dela ter da se gospodarstvu zagotovi povečan delež v delitvi družbenega proizvoda.

POROČILO O DELU V LETU 1973 IN PROGRAM DELA UPRAVE ZA 1974

Skupščina občine je obravnavala obe poročili ter poslušala še dodatno poročilo tajnika občinske skupščine, ki je opozoril na kadrovske probleme in problem upravnih prostorov.

V lanskem letu je iz uprave občinske skupščine odšlo 12 delavcev, predvsem zaradi nizkih osebnih dohodkov. Posebne težave so pri poklicih: gradbeni inženirji, geodeti in pravniki. Kljub več razpisom upravi ni uspelo zasesti delovnega mesta gradbenega in urbanističnega inšpektorja, kot tudi ne delovnih mest geometrov. Vedno bolj pereč pa je problem prostorov za delo upravnih organov, saj so v sedanjih prostorih utesnjeni in dela v posameznih oddelkih ni mogoče funkcionalno organizirati. Nujno bi bilo tudi preseliti pisarne, ki so v kletnih prostorih, saj so ti vlažni in nezdravi za delo. Poseben problem pa je prostor za zasedanja raznih komisij ter občinske skupščine.

Skupščina občine je naročila posebni odborniški komisiji, da prouči možnosti za izgradnjo upravne zgradbe za občinsko skupščino, družbeno politične organizacije in postajo milice ter pripravi izračun potrebnih sredstev za gradnjo.

POROČILO O DELU TEMELJNE SKUPNOSTI OTROŠKEGA VARSTVA IN UPRAVNEGA ODBORA POČITNIŠKE KOLONIJE LITJIA V ANKARANU V LETU 1973

Temeljna skupnost otroškega varstva si je v preteklih

letih prizadevala v organizirano otroško varstvo vključiti čim več otrok. Tako je bil v letu 1970 urejen prostor za varstvo 40 otrok v Smartnem, v l. 1971 zgrajen nov vrtec za 85 otrok v Litiji. V programu za letošnje leto je ureditev prostorov za otroško varstvo v Kresnicah ter priprave na gradnjo vrta v Smartnem.

Velika potreba po urejenem otroškem varstvu se je pokazala tudi v Jevnici, kjer je skoraj 30 otrok potrebnih takega varstva. Občinska skupščina je priporočila osnovni šoli Litija in podružnični šoli Jevnica, da odstopi en prostor v šoli Jevnica za te namene, temeljna skupnost otroškega varstva pa bo nabavila opremo. S tem bi vsaj za nekaj let rešili problem varstva otrok v tem kraju, dokler ne bo zgrajen nov vrtec.

Skupščina občine je iz poročila upravnega odbora počitniške kolonije Litija v Ankaranu ugotovila, da se na tem mestu kolonija ukinja, ker je to zazidalno območje. Zato je priporočila temeljni izobraževalni skupnosti in temeljni skupnosti otroškega varstva, da si prizadevata drugje organizirati počitniško kolonijo, da ne bodo otroci ostali brez nepotrebnega letovanja na morju.

Delavski svet Industrije apna Kresnice je predlagal obema zboroma občinske skupščine, da obravnavata zahtevo za odpravo rezervata Zasavske ceste po IV. varianti na področju Kresnic. Industrija apna bi nujno potrebovala za svoj nadaljnji razvoj prostor, ki je rezerviran za gradnjo zasavske ceste.

Skupščina občine je ugotovila, da je zahteva industrije apna upravičena ter se strinja s tem, da se začne postopek za odpravo rezervacije zemljišča po IV. varianti za gradnjo zasavske ceste na območju Kresnic.

Občinska skupščina je dala v obravnavo delovnim organizacijam in krajevnim skupnostim osnutek odloka o oblikovanju skupščine in določitvi delegatskih mest v zboru skupščine občine Litija. Po tem osnutku bodo občinsko skupščino sestavljali trije zbori: enotni zbor združenega dela s 26 delegati, zbor kra-

jevni skupnosti, ki bo imel 23 delegatskih mest ter družbenopolitični zbor, ki bo imel 25 delegatskih mest.

Skupščina občine je sprejela odlok o začasnem financiranju dejavnosti temeljne telesnokulturne skupnosti Litija, po katerem bodo vse delovne organizacije prispevale po 0,54 % od bruto osebnih dohodkov zaposlenih za financiranje telesne kulture v občini. Tako bo omogočeno normalno financiranje telesnokulturnih dejavnosti v občini do takrat, ko bo sprejet samoupravni sporazum.

Skupščina občine je dala tudi soglasje k novim cenam v Vzgojno varstvenem zavodu Litija. Iz obrazložitve zavoda ob zahtevi za zvišanje cen je razvidno, da je ekonomska cena za varstvo enega otroka v tej ustanovi letos 650.— dinarjev. Družbena skupnost bo prispevala 60 % teh stroškov, 40 % pa naj bi krili starši v skladu s osebnimi dohodki. Nova lestvica je naslednja:

Poprečni OD na člana družine:	Prispevek staršev:	%
do 600.—	250.—	38
od 600.— do 900.—	300.—	46
od 900.— do 1.200.—	340.—	52
od 1.200.— do 1.500.—	380.—	58
od 1.500.— do 1.800.—	420.—	65
nad 1.800.—	450.—	69

Skupščina občine Litija je dala garancijo, da investicijska vsota 8.710.000.— dinarjev za gradnjo prizidka Doma počitka »Tisje« Smartno pri Litiji ne bo prekoračena. V primeru podražitve gradnje in v primeru, da investitor sam s svojimi sofinancer-

ji ne bo mogel zagotoviti dodatnih sredstev, bo razliko zagotovila občina Litija.

Z izdajo te garancije je občinska skupščina zagotovila gradnjo dodatnih prostorov za ostarele občane v tem domu.

R. U.

OBCANI!
SODELUJTE S PRISPEVKI V GLASILU
OBCANOV
POSAMEZNE ČLANKE POSILJAJTE NA
NASLOV UREDNIŠKEGA ODBORA

O delu Zveze rezervnih vojaških starešin Litija

Zveza rezervnih vojaških starešin je bila v takšni obliki, kot obstaja sedaj, ustanovljena pred štirimi leti. V svoje vrste vključuje predvsem rezervne vojaške starešine, to je oficirje in podoficirje, ki so med služenje vojaškega roka pridobili vojaški čin. Ob določenih pogojih lahko postane član organizacije tudi občan, ki med služenjem vojaškega roka ni pridobil vojaškega naziva čina. Za ob ustanovitvi je zveza dobila pomen družbeno-politične organizacije, ki ga je s svojim delovanjem na družbeno-političnem področju opravičila.

Poglavitna naloga organizacije je, da vojaške starešine usposablja za naloge, ki bi jih le-ti morali opravljati v vojnem času pri vodenju partizanskih in drugih enot proti morebitnemu agresorju. Dolžnost slehernega državljanca, vseh narodov in narodnosti naše socialistične skupnosti je, da z vsemi sredstvi branimo teritorialno nedotakljivost našega ozemlja in našo samoupravno pot v socializem. Vojne v različnih predelih sveta nas opozarjajo, da je za našo skupnost izrednega pomena vsestransko

razvijanje koncepcije splošnega ljudskega odpora, ki zahteva, da postanejo obrambne priprave sestavnih del družbenih in delovnih obveznosti delovnih ljudi. Rezervni vojaški starešine pa so še bolj kot ostali občani dolžni, da s pridobljenim znanjem v času služenja vojaškega roka, iščejo nove oblike za izpolnjevanje obrambne sposobnosti naše samoupravne skupnosti.

Idejno-politično in splošno vojaško vzgojo rezervnih vojaških starešin smo v Litiji organizirali po enotnem pro-

gramu republiškega odbora. Iz strokovne literature, predvsem revije NASA OBRAMBA, in predavanj, so bili starešine seznanjene z novimi dosežki na področju vojne tehnike, vodenjem vojaških enot in političnim izhodiščem naše organizacije in družbe do problemov in dogajanj v svetu in doma.

V 1973 letu je bilo v vseh štirih krajevnih združenjih organizirano predavanje »Oblike proti diverzantskega boja«, v katerem so bila podana nova načela boja proti diverzantskim skupinam, ki jih različni sistemi pošiljajo v države, kjer hočejo uresničiti svoje interese. Takšnemu delovanju je bila v 1972 letu izpostavljena tudi Jugoslavija. Občinski odbor RVS Litija, ki vodi in spremlja takšna predavanja, je bil s kvaliteto in v neki meri tudi z udeležbo zadovoljen. Opaža

pa se, da so nekateri člani ne-disciplinirani in da se predavanj že več let nazaj ne udeležujejo. Do sedaj proti neopravičeno odsotnim niso bili uporabljeni najstrožji ukrepi. V bodoče bo potrebno proti takšnim ukrepiti z najstrožjimi kaznimi, če nečemo, da v prihodnjih letih ne bo na predavanjih še slabša udeležba.

Izvedba taktično-orientacijskih tekmovanj, v katerih se preverja praktično znanje rez. starešin na terenu, je bila poverjena krajevnim združenjem, Občinski odbor je želel na ta način vzpodbuditi delo krajevnih odborov. Pokazalo se je, da je bila odločitev pravilna, zato je po-

trebno tudi v bodoče prenašati več konkretnih akcij na te odbore. Taktično-orientacijska tekmovanja so v svoj okvir vključevale štiri elemente in sicer taktiko, topografijo, streljanje in vojaško teorijo. Vsa štiri združenja so želela v pohode vključiti tudi mladino, vendar prizadevanja, razen v Gabrovki, niso naletela na ugodna tla. Nedvomno bi bilo sodelovanje rez. starešin in mladine koristno in konkreten prispevek organizacije h krepitvi koncepcije SLO. Udeležba na posameznih taktično-orientacijskih tekmovanjih je bila naslednja: Litija 63 %, Smartno 78 %, Kresnice 89 %, Gabrovka 84 %, skupno 70 %.

Lojze KOTAR

Splošni ljudski odpor v občini

Koncepcija splošnega ljudskega odpora je sestavni del samoupravnih socialističnih odnosov in izhaja iz pravice in dolžnosti vsakega delovnega človeka, da se bojuje za ohranitev svoje svobode in samoupravnih pravic ter za obrambo in varovanje suverenosti, neodvisnosti ter nedotakljivosti naše ožje in širše družbene skupnosti.

Uveljavljanje te koncepcije združuje osebni, družbeni in splošni interes; zahteva pa že v miru ustvarjalno sodelovanje delovnega človeka in občana, sleherne vasi, naselja, mesta, industrijskega središča, krajevne skupnosti, delovne in druge organizacije.

V vojnih razmerah je splošni ljudski odpor vključevanje vsega prebivalstva in uveljavljanje nešteti oblik, metod in sredstev odpora, odvisnih od vsakokratne situacije.

Ob teh izhodiščih se mora še zlasti poudariti naslednje:

— opreti se moramo na lastne sile;

— kolikor bolj bomo pripravljeni, toliko bolj bomo varni.

Zato občinsko vodstvo splošnega ljudskega odpora že vse od leta 1969 vodi sistematične priprave — v organizacijskem smislu — vseh struktur v občini. Posebno skrb pa posveča našemu delovnemu človeku za politično in strokovno izobrazbo ter materializaciji vseh teh pri-

prav. Te priprave zahtevajo množično vključevanje našega prebivalstva v vse oblike splošnega ljudskega odpora, vzporedno s tem pa tudi temeljito seznanjanje občanov s splošnimi cilji SLO-ja pri izvajanju konkretnih nalog, pri tem pa moramo upoštevati tudi načelo tajnosti.

Zato ni slučaj, da prav v tem obdobju veliko govorimo o družbeni samozaščiti. Družbeno samozaščita je sestavni del splošnega ljudskega odpora, če hočemo, da bo ta uspešen v kritičnem trenutku.

Tudi v naši občini so še posamezniki ali manjše skupine, ki govorijo, zakaj vse te priprave. Toda naši delovni ljudje sprejemajo vse dolžnosti in naloge z visoko zavestjo in pripravljenostjo braniti naš samoupravni socialistični sistem.

To pa je najboljši odgovor vsem oportunistom in sovražnikom naše socialistične samoupravne družbe pri teh pripravah.

Franc MALI

Dijaki, študentje

V pripravi je nov samoupravni sporazum o štipendiranju. Po tem sporazumu je predvideno, da bo štipendijo lahko prejel vsak dijak oz. študent, ki nima dovolj sredstev za osnovne življenjske potrebe. Edini pogoj je, da podpiše pogodbo, po kateri se zavezuje, da bo po končanem šolanju sprejel zaposlitev na območju občine Litija. Višina bo izračunana takole:

Za dijake: 900 din — (polovica dohodka na družinskega člana + otroški dodatek) = štipendija

Za študente: 1200 din — (polovica dohodka na družinskega člana + otroški dodatek) = štipendija

V dohodek štejemo: šestmesečno povprečje osebnih dohodkov v družini, trikratni katastrski dohodek, pokojnine itd.

Vsi, ki bi želeli prejemati te štipendije javite na naslov: Skupščina občine Litija, Upravni odbor sklada za štipendiranje, naslednje podatke:

- ime in priimek,
- naslov,
- vrsta in razred šole,

— izračunano polovico dohodka na člana družine,

— višino otroškega dodatka.

Če bomo uspeli doseči podpis samoupravnega sporazuma v prvem polletju 1974, bomo štipendije podelili že s septembrom 1974, a najkasneje s 1. 1. 1975. Vse odgovore na vaša vprašanja lahko dobite pri: Alojzu KOTARJU SOB Litija, Mileni VEHOVEC OK ZKS, Ančki MALI OK SZDL in Minki VIDIC OSS Litija.

Rok za pošiljanje prijav je 15. april 1974.

Ivan Godec

Kaj je storjenega za požarno varstvo v občini?

Kljub temu, da je naša občina na meji med razvitimi in nerazvitimi občinami v Sloveniji, pa lahko trdimo, da se s sodelovanjem občanov in organizacij združenega dela ter z veliko prizadevanjem članov gasilskih društev požarno varstvo v občini dobro razvija.

Gasilsko društvo Polšnik pa je treba poleg Gabrovke, Kresnic in Velike Kostrevice še posebej omeniti.

To gasilsko društvo je imelo dne 17. 2. 1974 svoj občni zbor, na katerem je podalo obračun svojega dela. V preteklem času je posvetilo vso skrb preventivni dejavnosti, z zavestjo, da je treba vložiti ves trud za to, da do požara sploh ne pride. Zato so izvedli tudi preventivne ukrepe, opravili so preglede po vseh vaseh. Skupaj s Krajevnim skupnostjo Polšnik rešujejo tudi vprašanje požarne vode po hribovskih vaseh. Skupaj z občani so zbrali 5 milijonov starih dinarjev in že naročili gasilski avto.

Svoje vodstvo so sestavili na delegatskem sistemu, tako da je v upravnem odboru po en delegat iz vsake vasi. Delo tega gasilskega društva je vse pohvale vredno in naj bo primer vsem ostalim društvom.

Izhajajoč iz IV. poglavja temeljnih načel nove ustave je razvidno, da naj bo delavski razred in vsi delovni ljudje nosilci oblasti in upravljanja vseh družbenih zadev v organiziranih interesnih skupnostih občanov, posebno če gre za skupne interese.

Prav gotovo je tudi področje požarnega varstva skupni interes nas vseh.

Na osnovi teh določil je Skupščina občine Litija na seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti, dne 27. decembra 1973 imenovala iniciativni odbor za ustanovitev POŽARNE SKUPNOSTI za območje občine Litija.

Iniciativni odbor je imel dne 6. 2. 1974 svojo prvo sejo, na kateri je obravnaval Samoupravni sporazum o ustanovitvi požarne skupnosti in osnutek statuta požarne skupnosti ter sklenil, da da oba dokumenta v obravnavo delovnim ljudem in občanom.

Prepričani smo, da bodo prizadevanja občanov, ki so organizirani v gasilski organizaciji, podprli vsi delovni ljudje in občani, saj požari še vedno terjajo ogromno materialno škodo.

F. M.

(Nadaljevanje z 2. strani)

IZ OSNUTKA ODLOKA

O oblikovanju skupščine in določitvi delegatskih mest v zboru Skupščine občine Litija

13. člen

Družbenopolitični zbor šteje 25 delegatskih mest.

Delegati v družbenopolitični zbor volijo delovni ljudje in občani neposredno na podlagi kandidatne liste, ki jo predloži Občinska konferenca SZDL.

Delegati za družbenopolitični zbor so delovni ljudje in občani, organizirani v Socialistični zvezi delovnih ljudi, Zvezi komunistov, Zvezi sindikatov, Zvezi združenj borcev NOV in Zvezi mladine.

Dogovor o sestavi liste kandidatov za delegate v družbenopolitični zbor sklenejo delegacije družbenopolitičnih organizacij na Občinski konferenci SZDL. Skupščina občine Litija

Navodila v zvezi z gradnjo, adaptacijo in rekonstrukcijo objektov, grajenih za gospodarske potrebe občanov

Navodila v zvezi s pridobitvijo vseh potrebnih dovoljenj so sestavljena v namenom, da bi občanom pomagali dobiti dovoljenja v zvezi z gradnjo.

Kot osnovo bi v navodilih predočili vse značilne skupine, za katere morajo občani pridobiti potrebno dovoljenje za novo-gradnjo, adaptacijo ali rekonstrukcijo.

- I. Potrdila za vzdrževalna dela na objektih
- II. Potrdila za zgraditev pomožnega objekta
- III. Lokacijsko dovoljenje
- IV. Gradbeno dovoljenje
- V. Ogled zemljišča
- VI. Lokacijsko-gradbeno dovoljenje
- VII. Lokacijsko-gradbeno dovoljenje v zvezi z adaptacijo, rekonstrukcijo
- VIII. Gradbeno-lokacijsko dovoljenje v zvezi z nadomestno gradnjo
- IX. Tehnični pregled in izdaja uporabnega dovoljenja

I.

POTRDILO

ZA VZDRŽEVALNA DELA

Za vsako popravilo, s katerim se zunanost, velikost in oblika objekta ne spreminja je potrebno pridobiti potrdilo za vzdrževalna dela na objektu. Vloga se sestoji iz naslednjega:

1. Potrebno je napisati prošnjo, v kateri se mora navesti kaj namerava investitor obnoviti na objektu.

2. Kot obvezna priloga je zemljiško-knjižni spisek, ki ga investitor dobi na Zemljiški knjigi v Ljubljani.

Ko je vložena ta vloga v celoti, si mora upravni organ na kraju samem ogledati objekt, ugotoviti, če je to popravilo oz. vzdrževanje v resnici potrebno, ali pa da je smotno ugotoviti, če je objekt morebiti pod spomeniškim varstvom in po proučitvi vseh zakonskih predpisov napisati ustrezno potrdilo ali pa stranko napotiti na nadaljnji postopek.

II.

POTRDILO ZA ZGRADITEV POMOŽNEGA OBJEKTA

Za vse manjše objekte kot so na primer: zajčniki, kurniki, pasje ute, svinjaki, lope, garaže itd. si mora investitor pridobiti potrdilo za zgraditev pomožnega objekta. Vloga mora vsebovati naslednje:

1. prošnja, v kateri mora investitor navesti, kje namerava graditi pomožni objekt, za kakšno velikost.

2. mapno kopijo, katero naroči na Geodetski upravi (soba 6) SO Litija.

3. Skico s tlorisom pomožnega objekta.

4. zemljiško-knjižni izpisek, dobje se na Zemljiški knjigi v Ljubljani.

Potem, ko je vloga vložena v celoti mora upravni organ razpisati ustno obravnavo na kraju samem, zaslišati vse prizadete mejaše, upoštevati njihove morebitne pripombe, proučiti vse zakonske predpise in na podlagi njih izdati ustrezno potrdilo.

III.

LOKACIJSKO DOVOLJENJE

Za vse objekte, ki jih občani grade na urejenih zazidalnih območjih oz. na površinah, za katere je izdelan zazidalni načrt je potrebno, da si investitorji pridobijo loka-

cijsko dovoljenje. Vloga mora vsebovati naslednje:

1. Prošnjo z opisom parcele, velikostjo objekta katerega namerava graditi.

2. lokacijsko tehnično dokumentacijo, katero izdela Urbanistična služba pri Stanovanjsko komunalnem podjetju Litija.

a) podloga za izdelavo lokacijsko tehnične dokumentacije je situacijski načrt v merilu 1:1000 ali merilu 1:500 in mapno kopijo. To mora investitor naročiti na Geodetski upravi pri SO Litija (soba 6):

b) Investitor si mora pridobiti tudi naslednja soglasja: — elektroenergetsko soglasje — soglasje podjetja za PTT promet

— soglasje za priključek na javni vodovod

— soglasje za priključek na javno pot

— soglasje za priključek na javno kanalizacijo

— soglasje Zavoda za spomeniško varstvo, če je potrebno

— soglasje ZZTP Ljubljana, če je potrebno

— soglasje Republiške skupnosti za ceste, če je potrebno

Tako kompletirana in izdelana lokacijsko tehnična dokumentacija na podlagi zazidalnega načrta je le del priloge k prošnji za izdajo lokacijskega dovoljenja.

3. Kot priloga mora biti tudi pogodba o plačilu komunalnega prispevka za priključek na javne komunalne naprave.

4. Občan oz. investitor mora predložiti prav tako tudi zemljiško-knjižni izpisek za parcelo, ki ga dobi po predhodni ureditvi prepisa zemljišča v Zemljiški knjigi.

5. Oddati mora vlogo za pridobitev sanitarnega soglasja k lokaciji pri občinski sanitarni inšpekciji SO Litija (soba 3).

Ko je vloga vložena v celoti upravni organ razpiše ogled na kraju samem, ker običajno investitor gradi objekt oz. ga namerava graditi, ki po dimenzijah odstopa od pogojev zazidalnega načrta za dovoljenih 10 %.

Na podlagi vse predložene dokumentacije, zaslišanja stranke, mejašev in pripomb prisotnih inšpektorjev, upoštevanem vseh zakonskih predpisov izda upravni organ ustrezno dovoljenje.

IV.

GRADBENO DOVOLJENJE

Na podlagi pravomočne lokacijske odločbe mora investitor vložiti svoj zahtevek za izdajo gradbenega dovoljenja za območje, kjer so urejene površine na podlagi zazidalnega načrta. Vloga mora vsebovati naslednje:

1. pravomočno lokacijsko dovoljenje z vslo lokacijsko tehnično dokumentacijo.

2. gradbeni načrt v štirih izvodih za objekt, kateri mora biti predhodno potrjen od: — požarnovarnostne inšpekcije pri Oddelku za notranje zadeve SO Litija

— sanitarne inšpekcije (soba 3) SO Litija

Ko je oddana taka kompletna vloga, ni zadržkov za izdajo potrebnega dovoljenja.

Na neurejenih območjih oz. na površinah, kjer ni izdelan zazidalni načrt je potrebno, da investitor oz. občan pridobi potrdilo, da je parcela zazidljiva in da je nezazidano stavbno zemljišče.

To potrdilo si investitor pridobi tako, da pri upravnem organu zaprosi za ogled zemljišča. Vloga mora vsebovati naslednje:

1. Prošnja z opisom parcele

2. Zemljiško-knjižni izpisek za navedeno parcelo, dobi se v Zemljiški knjigi v Ljubljani

3. Mapno kopijo parcele.

Ko je vloga oddana sledi komisijski ogled zemljišča na kraju samem ob sodelovanju Urbanistične službe Stanovanjsko komunalnega podjetja Litija.

Če komisija ugotovi, da je parcela zazidljiva mora lastnik parcele predhodno ponuditi v nakup občini s ponudbo preko občinskega sodišča. Na podlagi zapisnika izda Oddelek za finance potrdilo, katero občan uporabi za prepis zemljišča.

V primeru, da gre za darovanje parcele se zaprosi za izdajo potrdila Oddelek za financiranje pri SO Litija.

Investitor lahko prične urejati prepis zemljišča in pripravljati ostalo dokumentacijo za izdajo lokacijsko-gradbenega dovoljenja.

VI.

LOKACIJSKO-GRADBENO DOVOLJENJE

Za območje, za katero ni izdelan zazidalni načrt se za gospodarske potrebe občanov izdaja lokacijsko-gradbeno dovoljenje. Prošnja mora vsebovati naslednje:

1. Prošnja z opisom objekta, ki ga občan namerava graditi.

2. Lokacijsko tehnična dokumentacija

a) podloga za izdelavo lokacijsko-tehnične dokumentacije je situacijski načrt v merilu 1:1000 ali 1:500 in mapna kopija, katero mora investitor naročiti na Geodetski upravi SO Litija (soba 6)

b) naslednja soglasja: — elektroenergetsko soglasje — soglasje podjetja za PTT promet

— soglasje za priključek na javni vodovod

— soglasje za priključek na javno pot

— soglasje za priključek na javno kanalizacijo

— soglasje Krajevne skupnosti

— soglasje Zavoda za spomeniško varstvo itd.

Vsak primer ima toliko različnih soglasij, da je potrebno vsakega posamezno obdelati, da so upoštevana vsa potrebna soglasja:

3. Oddati vlogo pri občinski sanitarni inšpekciji SO Litija (soba 3)

4. Predložiti zemljiško-knjižni izpisek iz Zemljiške knjige v Ljubljani.

Po predložitvi vse potrebne dokumentacije sledi ogled na kraju samem, potrebno je zaslišati vse prizadete mejaše, upoštevati pripombe vseh prisotnih inšpekcij, želje investitorja in na podlagi zakonskih predpisov izdati investitorju zapisnik ogleda na kraju samem na podlagi katerega pridobi gradbeni načrt oz. investicijsko tehnično dokumentacijo.

Ko si investitor pridobi gradbeni načrt, ki mora biti usklajen s pogoji zapisnika na kraju samem in potrjen od:

— požarnovarnostne inšpekcije pri Oddelku za notranje zadeve pri SO Litija

— sanitarne inšpekcije pri SO Litija, Oddelek za občno upravo in družbene službe (soba 3).

Po tem ni zadržkov za izdajo potrebnega lokacijsko-gradbenega dovoljenja.

VII.

LOKACIJSKO GRADBENO DOVOLJENJE V ZVEZI Z ADAPTACIJO IN REKONSTRUKCIJO

V zvezi z lokacijsko-gradbenimi dovoljenji za adaptacijo, rekonstrukcije in manjše prizidke mora investitor predložiti naslednje v svoji vlogi:

1. Prošnja z opisom nameravanega večjega popravila

2. Mapno kopijo parcele, dobje se na Geodetski upravi (soba 6) SO Litija

3. Zemljiško-knjižni izpisek dobi se na Zemljiški knjigi v Ljubljani

4. Približno skico, kako namerava objekt adaptirati ali ali rekonstruirati.

Upravni organ si ob sodelovanju Urbanistične službe in sanitarnega inšpektorja ogleda objekt na kraju samem, zasliši investitorja, mejaše in na podlagi ugotovitev in upoštevanju zakonskih predpisov napiše zapisnik na podlagi katerega si investitor pridobi načrt za nameravano adaptacijo, rekonstrukcijo ali manjši prizidek.

VIII.

LOKACIJSKO GRADBENO DOVOLJENJE V ZVEZI Z NADOMESTNO GRADNJO

Isti postopek velja za vso nadomestno gradnjo dotraja-

nih objektov za gospodarske potrebe občanov, kot pri postopku za lokacijsko-gradbeno dovoljenje v zvezi z adaptacijo in rekonstrukcijo.

IX.

TEHNIČNI PREGLED IN IZDAJA UPORABNEGA DOVOLJENJA

Ko je objekt zgrajen mora investitor zaprositi za tehnični pregled, na podlagi katerega se izda uporabno dovoljenje. Vloga za izdajo uporabnega dovoljenja mora vsebovati naslednje:

1. Prošnja z opisom objekta

2. Investitor mora pridobiti naslednja potrdila oz. ateste:

— atest elektro inštalacij

— atest dimnih napeljav

— atest o napeljavi centralne kurjave

— soglasje požarnovarnostne inšpekcije

— oddati vlogo pri sanitarnemu inšpektorju

Na podlagi vloge upravni organ razpiše ustno obravnavo na kraju samem in opravi tehnični pregled zgrajenega objekta in izda potrebno uporabno dovoljenje.

ZAKLJUČEK

Občane naprošamo, da svoje vloge oddajajo v skladu s temi navodili, kompletne kar omogoča hitro reševanje vloge. Mnogokrat se zgodi, da je vloga oddana nepopolna jo mora investitor dopolniti. Potem se slišijo očitki, da je potrebno čakati na dovoljenje leto in še več.

Z ozirom na vso potrebno dokumentacijo, katero mora investitor predložiti upravnemu organu za izdajo dovoljenja, zasedenost vseh služb, pri katerih je potrebno pridobiti vsa soglasja, urediti prepis zemljišča je čas, ki ga investitor porabi za iskanje vse potrebne dokumentacije približno 6 mesecev.

Na območju, za katere je izdelan zazidalni načrt je ta rok nekoliko krajši.

Gospodarske organizacije pa imajo za svoje objekte, ki jih grade toliko različnih soglasij, da je potrebno vsak primer posamezno obdelati.

Pred izdajo gradbenega dovoljenja mora investitor vplačati Vodnemu skladu SRS Ljubljana, Miklošičeva 13 na račun tega sklada 840-24331 »poseben prispevek na promet kmetijskih zemljišč, ki se pridobivajo v nekmetijske namene«.

Poseben prispevek izračuna in plačuje sam investitor in sicer 2 din od m² zemljišča. Brez potrdila o vplačanem prispevku ni mogoče izdati gradbenega dovoljenja.

Občan oz. investitorji lahko dobijo ta potrdila pri upravnem organu in prav tako vse obrazce za izpolnitev prošenj.

G. J.

Uspehi krvodajalskih akcij v Litiji

Ob tako pomembnem jubileju kot je 20-letnica krvodajalstva na Slovenskem, ki smo ga praznovali v preteklem letu, ne smemo mimo zelo uspešnih krvodajalskih akcij na našem območju. Iz evidence lahko ugotovimo, da je bila tudi v Litiji prva krvodajalska akcija leta 1953, ko je organizacija krvodajalskih akcij na Slovenskem prevzel kot eno izmed svojih osnovnih dejavnosti RK. Rezultati teh prvih akcij so bili takšni, kot so začetni uspehi vsake dejavnosti.

Organizacija RK v Litiji pa je iz leta v leto posvečala tej

dejavnosti več pozornosti in hkrati iskala pota in merila, ki bi prispevala k čimvečjemu številu darovalcev krvi. Ti naporji in prizadevanja pa so kasneje pokazali že svoje rezultate, ki pa se v nekaterih primerih zaradi objektivnih težav le niso mogli povsem uresničiti.

Danes, ko je krvodajalstvo že doseglo tak stadij razvoja, lahko trdimo, da je uspeh krvodajalskih akcij brezpogojno odvisen od:

- aktivistov RK
- aktivistov organizacij RK in

— prizadevnosti ter pripravljenosti DO in drugih organizacij

S ponosom ocenjujemo rezultate krvodajalskih akcij zadnjih treh let, za katere lahko rečemo, da so skoraj neverjetni. V teh letih dosežemo in presegamo republiški plan za območje naše občine, ki znaša po 4,7 % obremenitve na prebivalstvo, to je 795 krvodajalcev letno.

Iz spodnje tabele je razviden prikaz uspehov krvodajalskih akcij od leta 1971 do 1973.

Leto	Rep. plan	Prijava za krv. akc.			Prišlo na odvzem	Niso prišli
		iz DO	iz KO	Skupaj		
1971	795	648	358	1006	821	171
1972	795	620	478	1098	970	128
1973	795	980	503	1483	1246	237

Navedeni podatki zgovorno dokazujejo, da so naši občani spoznali, da je darovati kri za nekoga, ki ga ne poznaš, najbolj humano dejanje, ki ga pozna svet na današnji stopnji družbenega razvoja.

elo pomembno pa je tudi to, da se vsako leto udeležijo veliko darovalcev krvi, ki darujejo kri prvič. To je izred-

no pomembno za nadaljni razvoj krvodajalstva.

aradi izredno uspešnih akcij občinski odbor RK Litija nenehno išče nove možnosti, da bi se tem nesebičnim darovalcem krvi nekako oddolžil za njihovo humano dejanje. V ta namen organizira OO RK vsako leto v mesecu novembru srečanje krvodajal-

cev, na katero vabi vse, ki v tistem letu izpolnijo pogoje za dodelitev enega od odličij krvodajalcev. Da je to srečanje še bolj prisrčno in prijetno, poskrbijo za to člani PRK iz osnovnih šol.

Prikaz spodnjih podatkov nam pove, koliko in kakšnih odličij je bilo podeljenih v zadnjih treh letih:

Leto	Za darovano kri				Opomba
	5 krat	10 krat	15 krat	20 krat	
1971	58	25	3		V letu 1971 je bilo na srečanju izročeno praktično darilo Ilnikar Frančiški in Cvetnič Anici
1972	68	18	7		
1973	89	42	13	2	

Krvodajalska akcija

19. in 20. marca v Litiji

Občinski odbor RK Litija skupaj z družbeno političnimi organizacijami vabi vse zdrave občane, da se udeležijo krvodajalske akcije, ki bo 19. in 20. marca vsak dan od 7.00 do 16.00 ure v prostorih osnovne šole v Litiji.

Iz vseh oddaljenih krajev bo organiziran prevoz z avtobusi. Vsem, ki bodo za prevoz na odvzem krvi uporabili javna prevozna sredstva (vlak ali avtobus), bodo povrnjeni potni stroški.

Vabimo občane, da ponovno z darovanjem krvi dokažejo svojo veliko solidarnost in humanost oz. pripravljenost pomagati sočloveku.

Naftni vrelci v Litiji

Na pustno nedeljo smo med karnevalom v Litiji odkrili nahajališča nafte, tik pod novim mostom v strugi Save.

Kot vsako leto, je tudi letos Turistično društvo Litija organiziralo tradicionalni pustni karneval, ki je že 18. po vrsti. Tokrat je bil karneval v znamenju svetovne energetske krize, pa tudi naše domače, zato so mu dali ime ENERGETSKI KARNEVAL.

V karnevalski povorki, ki je šla po litijskih ulicah, je sodelovalo 23 skupin ki so prikazovale različne probleme našega časa in kraja. Seveda je bilo največ norčij na račun redukcije električnega toka v jesenskih mesecih.

Ko je povorka obšla litijske ulice, se je na tribuni pri Babilonu (nedokončana trgovska hiša) zbarala delegacija arabskih šejkov, ki je v Li-

tiji ustanovila svojo temeljno organizacijo z imenom LITIJSKI SEJKAT. Za vodjo so imenovali šejka IBN SPATKA. Arabski šejki so za litijski šejkat kupovali Babilon, pri čemer so zahtevali tudi naš domači harem. Pod takimi pogoji jim Babilona nismo hoteli prodati. Ko pa so nam šejki ponudili NAFTO, smo se vdali in jim prodali Babilon in harem.

Lahko se pohvalimo, da imamo v svojih vrstah darovalko krvi, ki je letos, 19. 10. 1973 darovala kri že 68-let. Prepričan sem, da marsikoga zanima, kdo je ta žena. To ime ni skrivnost RK, temveč lahko povemo, da je to ILLNIKAR FRANCISKA iz Kresnic.

Druga, ki v naši kartoteki krvodajalcev sledi prejšnji, je CVETNIČ ANA iz Litije, ki je darovala kri 36 krat.

Pred dvema letoma smo ob primernih slovesnostih izrekli zahvalo omenjenima tovariščama in jima izročili praktično darilo.

Največji uspeh pa je Občinski odbor RK v Litiji na področju krvodajalstva dosegel 19. marca 1973, ko se je enodnevnih krvodajalske akcije udeležilo kar 576 krvodajalcev, kar predstavlja novi slovenski in menda tudi jugoslovanski rekord, ki ga je do takrat imela tovarna Gorenje Velenje s 484 krvodajalci.

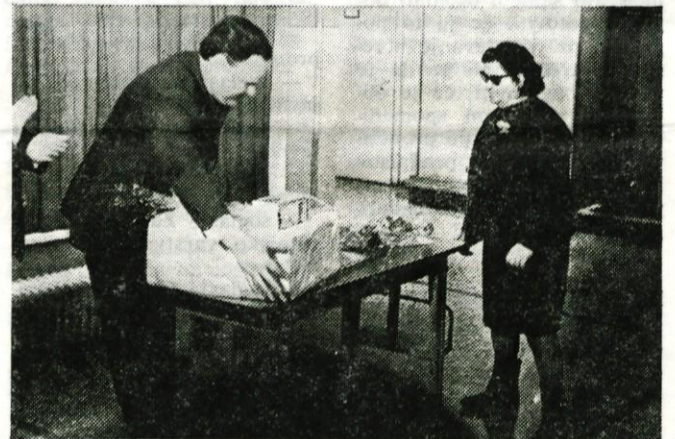
V mesecu oktobru smo imeli v dneh 19., 20. in 21. drugi del redne krvodajalske akcije, katere se je udeležilo 630 krvodajalcev. Tako velik uspeh v tem letu je vsekakor rezultat dela org. RK tako v občini kakor v krajevnem merilu kot tudi podpore in

prizadevanja družbeno-političnih ter delovnih in drugih organizacij. Ko pregledujemo omenjene uspehe pa le ne moremo biti povsem zadovoljni, saj ugotavljamo, da ne glede na izreden plan (v marcu je znašal 10 % na zaposlenega, v oktobru pa 20 % na število delavcev v delovnih organizacijah) nekatere DO ne dosejajo omenjenega plana, niti ne pokažejo posebne prizadevnosti, da bi ga dosegle. Prav to pa zahteva posebno pozornost, kajti zavedati se moramo, da ni humanost in nesebičnost, če se nekdo prijavi kot prostovoljni darovalec krvi, ne udeleži pa se odvzema krvi. Vsi občani naj se zavedajo, da je dati kri — najbolj humano dejanje na svetu.

Doseženi rezultati nam zgovorno dokazujejo prizadevnost in spoznanje naših občanov, da dajanje krvi ni boleče, ni škodljivo, temveč je celo koristno za vsakega zdravega občana.

Rezultati, ki smo jih že dosegli na področju krvodajalstva, pa nas morajo še naprej nenehno vzpodbujati v prizadevanju, da bi dosegli postavljene cilje, da vsak zdrav občan postane krvodajalec.

Karlo LEMUT

Ilnikar Frančiški se je za darovano kri zahvalil predsedniku OO RK in ji izročil darilo. — Foto: Zofka

Karnevalsko prireditev si je ogledalo več tisoč domačinov in gostov. Čisti dobiček prireditve je namenjen za obnovo gradu Bogenšperk. Upajmo, da bo naslednji, 19. karneval, še boljši po vse-

bini in tematiki ter da bo pri naših občanih še več pripravljenosti za aktivno sodelovanje na tej humoristični prireditvi.

I. B.

Karnevalska povorka se vije po ulicah Litije — Foto: Zofka

Mladinci ali ste že razmišljali o vojaškem poklicu?

Mnogo mladih ljudi bo v teh dneh z zanimanjem ogledovalo plakat, ki jih vabi, da se pridružijo vrstam aktivnih vojaških starešin, ki so prvi poklicani, da branijo naše ozemlje, pridobitve NOB in samoupravnega socialističnega sistema.

Za vpis v vojaško šolo se lahko odločijo vsi moški državljani SFRJ, ki so uspešno končali obvezno osemletno šolanje ali srednjo šolo, ki so zdravi in ki izpolnjujejo še nekatere pogoje, ki jih zahteva specifičnost vojaškega poklica.

Katere so tiste strani vojaškega poklica, ki vse več mladincev privabijo vanj. Predvsem družbeni pomen in perspektiva vojaškega poklica, ki izvira iz pomena obrambne funkcije naše države v zapletenih mednarodnih okoliščinah. Naša socialistična skupnost bo tudi v bodoče potrebovala oborožene sile, armada bo še razmeroma dolgo ostala nujno potrebna in važna institucija naše družbe, brez katere se ne bi mogli obvarovati pred tujo intervencijo in vojno nevarnostjo.

Aktivni starešina naše armade je cenjen v slehernem družbenem okolju. Ta ugled izvira že iz NOB, danes pa

temelji na visokih moralno političnih in strokovnih sposobnostih naših starešin, na požrtvovalnosti in uspehih, ki so jih dosegli v vojni in ki jih dosegajo danes, ko delajo z mladim rodod.

Sestava jugoslovanske ljudske armade je zelo razvejana, zato lahko sleherni, ki se odloči za vojaški poklic, v njej najde možnost, da uveljavi svoje sposobnosti, veselje do tehnike, skratka, da uresniči skrite želje, o katerih je razmišljal v zgodnji mladosti.

Odločitev za vojaški poklic je vsekakor motivirana tudi s statusom tega poklica, oziroma s pravicami, ki si jih pridobije z vstopom v aktivno službo v JLA.

Ze med šolanjem na srednjih vojaških šolah in vojaških akademijah učenci in študentje uživajo poseben materialni položaj. Šolanje je brezplačno, gojenci imajo zagotovljeno kakovostno hrano, delovno in praznično obleko in obutev. Internatsko stanovanje v vojaških šolah je higiensko in tudi drugače dobro urejeno. V internatu in šoli imajo vse možnosti za pridobivanje znanja v okviru učnega gradiva (knjižnice, kabineti, laboratoriji, itd.), možnosti za vsestransko športno življenje (fizikulturni

objekti in rekviziti), možnosti za rekreacijo in kulturno zabavno življenje. Gojenci, ki izpolnjujejo učne obveznosti, imajo prost izhod v mesto katerikoli dan, semestralne in letne dopuste pa lahko vsi preživijo pri starših. Poleg teh ugodnosti so jim zagotovljene vse pravice do zdravstvenega in socialnega varstva.

Ko končanem šolanju gojenci dobe podoficirski ali oficirski čin, pravico do osebnih prejemkov, ki so določeni za ustrežni čin, pravico do drugih denarnih prejemkov, kot so položajni dodatek, periodični poviški in podobno. Po preteku roka, ki je predpisan za posamezen čin, pa napredujejo v višji čin, kar jim omogoča tudi višjo plačo in druge ugodnosti. Vsem vojaškim starešinam je dana možnost in vsa podpora pri njihovem nadaljnjem šolanju na visokih vojaških šolah ali civilnih fakultetah.

Slovenci skoraj nimamo več aktivnih vojaških starešin v JLA, zato si prizadevamo, da bi se vsako leto čim več mladincev iz Slovenije odločilo nadaljevati šolanje v vojaških šolah. Da bi te cilje dosegli, bo že v letošnjem letu v Ljubljani predana gojencem in vzgojiteljem nova šolska zgradba in internat, ki bo

omogočala, da se mladi šolanje za vojaški poklic v slovenskem jeziku. Zgradba je grajena tako, da bo mladince, ki so se odločili za vojaški poklic, naravnost spodbujala k doseganju čim boljših učnih uspehov. Izkušnje, pridobljene med šolanjem, bodo kasneje koristno uporabljali pri krepitvi obrambne sposobnosti naše družbe.

Želja nas vseh je, da bi tudi v bodoče naši narodi živeli v miru, zato naj predvsem učence osmih razredov osnov-

nih šol in absolvente srednjih šol, članek spodbudi k razmišljanju o vojaškem poklicu, da bi se potem laže odločili zanj. Le JLA, ki jo bodo vodili mladi in sposobni ljudje, bo zagotavljala, v sodelovanju z drugimi obrambnimi strukturami, razvoj naše družbe na temeljih, ki so bili postavljeni med NOB in ki jih z novo ustavo SFRJ, socialističnih republik in avtonomnih pokrajin, uspešno dograjujejo.

L. K.

Ureditev okolice gradu je načrtovana takole: ožja okolica (spomeniško zasnovana) naj bi spadala k gostinskemu podjetju, širša okolica pa naj bi delovnim ljudem dala možnosti za oddih in rekreacijo. V načrtu so sprehajalne poti, TRIM steza, prostori za kurjenje ognjev ipd. Denarno bo ureditev podprla Temeljna telesna kulturna skupnost Litija, z deli pa bodo začeli že letos.

V zvezi z vsemi deli je predvideno tudi asfaltiranje ceste Šmartno-Bogenšperk še letos (Cestni sklad SRS) in napeljava telefona.

Tale kratki pregled zares zanimivih načrtov Odbora za obnovo gradu Bogenšperk nas navdaja z upanjem, da bodo v naslednjih letih grad uredili in ga tako pripravili, da bo postal še bolj privlačen za slehernega obiskovalca.

M. Djukić

Morda še niste vedeli ...

● da je bil prvi slovenski skladatelj oper in operet Viktor Parma roj. v Trstu 1858, nekaj let okrajni glavar v Litiji. Napisal je tudi več zborov in samospjevov. Njegovo koračnico »Mladi vojaki« pa gotovo vsi poznamo.

Kmalu ob začetku prve svetovne vojne, 1. 1914 je v družbi v gostilni pri »Urški« v Litiji, ob navzočnosti nekaj avstrijskih oficirjev v razgovoru podvomil v zmago Avstrije. To je zadostovalo, da so ga takoj suspendirali in odpeljali v zapor na ljubljanski grad. Kasneje se je preselil v Maribor in tam umrl 1. 1924.

● da je bil dr. Ivan Premrov nad 40 let zdravnik v Litiji. Bil je ustanovitelj in prvi starosta Sokola Litija-Šmartno. Leta 1912 se je prostovoljno udeležil balkanske vojne ter v srbski armadi delal kot zdravnik vse do končne zmage nad Turki, nakar se je zopet vrnil v svojo Litijo. Umrl je med drugo svetovno vojno v bolnišnici v Ljubljani.

● da je bil dr. Alojz Juvan rojen na Vačah prvi slovenski župan v Mariboru.

● da je bil šmarski rojak Ferdo Tomazin navdušen planinec in gorohodec. Bil je dolga leta predsednik Planinskega društva Litija-Šmartno. Po njegovi zaslugi in zamisli se je zgradila na Sv. Gori planinska koča, ki je tudi po njem dobila ime »Tomazinova koča«. Med drugo svetovno vojno je koča pogorela in se ni obnovila.

● da je bil prvi ravnatelj meščanske šole v Litiji Vlado Rojc tudi čebelar. Bil je okoli 20 let urednik »Čebelarja« in je za slovenske čebelarje napisal mnogo koristnega in poučnega.

● da je akademski slikar Gvido Birolla roj. 1881 zgradil v Kresnicah moderno apnenico in žičnico za prevoz kamenja preko Save leta 1928.

● da je nekaj let med obema vojnama živel v Litiji priznani pisatelj, pesnik in prevajalec Vladimir Levstik. Kdo ne pozna njegovega romana »Gadje gnezdo«? Rodil se je 1. 1886, umrl pa leta 1957.

● da iz malega raste veliko.

● daje Franc Knaflič pričel usnjarsko obrt v Šmartnem pri Litiji leta 1841.

● da je Franc Izgoršek prijavil mizarsko obrt leta 1850 v Šmartnem pri Litiji.

● da je Franc Kunstler pričel mizarsko obrt leta 1897 v Litiji.

● da je Franc Lajovic pričel s pletilsko obrtjo leta 1921 v Litiji.

● da je Boris Samsa prijavil žagarsko obrt leta 1926 v Litiji.

M. L.

Pripravljen je načrt za ureditev gradu Bogenšperk

Grad Bogenšperk je pravzaprav vedno zanimiv: za turista, zgodovinarja ali slučajnega popotnika. Ko sem bil na gradu predzadnji dan v januarju, sem izvedel, da trenutno ni nobene razstave, le stalna muzejska zbirka NOB, možno pa si je ogledati tudi atelje akademskega slikarja Jožeta Megliča iz Šmartna.

Ceprav na gradu na prvi pogled ni nič posebnega, pa smo videli veliko. Najprej muzej NOB, potem pa atelje slikarja Jožeta Megliča, ki s svojimi zanimivimi slikami ponuja obilo gradiva za samostojno razstavo in nazadnje ves grad. Natančno in tako kot še nikoli. Koliko možnosti se skriva v vseh teh prostorih! Koliko možnosti za zanimivo ureditev gradu Janeza Vajkarda Valvasorja! Tega se zaveda tudi izvršni odbor za obnovo gradu Bogenšperk v Litiji.

Program za obnovo gradu Bogenšperk temelji na naslednjih načelih:

— na gradu mora biti predstavljen J. V. Valvasor,

— predstavljene bodo muzejske in druge zbirke, ki so v povezavi z Valvasorjem in preteklostjo ter sodobnostjo neposredne litijske okolice,

— urejeni gostinski prostori bodo zagotovili solidno postrežbo in v prihodnosti samostojno vzdrževanje gradu,

— okolica gradu naj služi oddihu in rekreaciji delovnih ljudi.

Preveč bi bilo v enem stavku govoriti o vseh načrtih podrobno. Skušal bom pripraviti krajši pregled načrtov izvršnega odbora za obnovo gradu Bogenšperk. Predvsem tisto, kar so si zadal za leto 1974.

Vsi kletni prostori so predvideni za gostinske namene. Celotna ureditev bo morala biti taka, da bo omogočala ogled grajske grobnice in Valvasorjevega vodnjaka. Za ureditev kletnih prostorov so potrebna velika finančna sredstva in za realizacijo je predvideno daljše obdobje. Tudi v pritličju je del prostorov predviden za gostinske namene. Idejni načrt je že pripravljen. Ta del bo uredilo Turistično društvo Litija in delati bodo začeli takoj.

Valvasorjevo nadstropje (I. nadstropje) je gotovo najbolj zanimivo za vsakega obiskovalca. Hodnik do Valvasorjeve delovne sobe bo urejen tako, da bo spominjal na Valvasorjev čas. Soba bo opremljena s portreti njegove družine. Sama soba je delno že urejena, saj je potrebno le še nekaj opreme. Ureditev teh prostorov bo financiral Zavod za spomeniško varstvo, dela pa bodo opravljena v letu 1974. V bližini Valvasorjeve sobe je nekaj prosto-

rov rezerviranih za prikaz bakroreznice in tiskarne (prikaz tiskarstva 17. stoletja). Potrebna je ureditev prostorov in nakup opreme. Posebno zanimivo za obiskovalca bo to, da bo v tej tiskarni lahko dobil odtise bakrorezov slovenskih mest in gradov po Valvasorju. Denarno bo to ureditev omogočila slovenska grafična industrija, organizator pa je Gospodarska zbornica Slovenije. Z deli bodo začeli še letos.

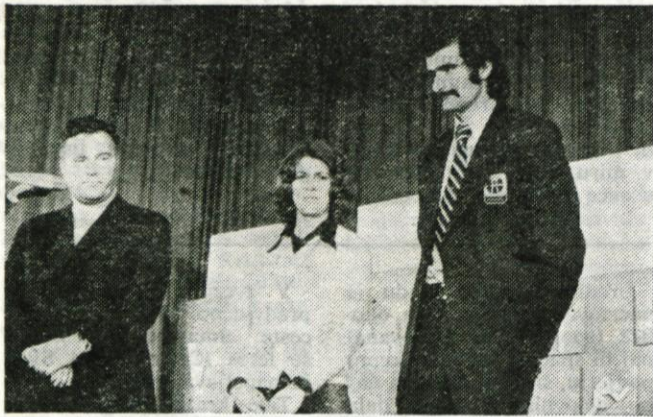
Potem bo v prvem nadstropju postavljena muzejska zbirka Vraževerje na Slovenskem. Za ureditev bo poskrbel Slovenski etnografski muzej še v letu 1974.

Del prostorov v drugem nadstropju so namenili za občasne razstave slikarjev. Denarno bo ureditev omogočila Temeljna kulturna skupnost Litija. Tu je tudi že urejen muzej NOB, ki pa predvideva še razširitev, omogočil pa jo bo Občinski odbor ZZB NOV Litija.

Grajska knjižnica, eden najlepših prostorov, bo tudi v prihodnje namenjena za razne kulturne prireditve. Za dokončno ureditev bo poskrbel odbor za obnovo gradu Bogenšperk ob sodelovanju Zavoda za spomeniško varstvo.

Potem so v drugem nadstropju predvideni prostori za muzej slovenske pesmi.

Najboljši športniki v letu 1973 v Litiji

8. februarja 74. je bila v Litiji svečana proglasitev najboljših slovenskih športnikov v l. 1973. Nataša Urbančič in Vinko Jelovac sta v preteklem letu dosegla najvidnejše uspehe med vsemi slovenskimi športniki, zato sta zasluženo prejela najvišji odličji. — Foto: Zofka

Nove cene dimnikarskih storitev v občini Litija

Na iniciativo sekcije za dimnikarstvo pri svetu za obrt Gospodarske zbornice Slovenije je bila izvedena anketa za območje SR Slovenije o izkušnjah dosedanjega samoupravnega sporazumevanja na področju cen dimnikarskih storitev. Ugotovljena so bila odstopanja navzdol in navzgor. Z ozirom na to in na nizke dosedanje cene dimnikarskih uslug je bil 14. decembra 1973 podpisan samoupravni sporazum o cenah

dimnikarskih storitev na območju Slovenije.

Na podlagi tega Samoupravnega sporazuma in predloga tov. Dobravca — dimnikarskega mojstra v Litiji, so bile na 41. seji obeh zborov občinske skupščine sprejete nove cene dimnikarskih storitev v občini Litija.

1. Cena režijske ure je 26,00 din.

2. Za dela, ki jih dimnikar opravlja v oddaljenih krajih, sme zaračunati pribitek:

a) 2 do 5 km sme zaračunati pribitek 20 % k ceni pod točko 1

b) 5 do 10 km sme zaračunati pribitek 30 % k ceni pod točko 1

c) nad 10 km sme zaračunati pribitek 50 % k ceni pod točko 1

Po normativu časa in cene režijske ure je bil narejen izračun za dimnikarske storitve.

Zap. št.	Kurilne in dimnovodne naprave	Din
Dimniki:		
1.	Plezalni dimniki v zasebnih gospodinjstvih	
	a) do vključno 4 etaže	14,00
	b) do 6 etaž	17,00
2.	Plezalni dimniki v zavodih, gostiščih, menzah, pekarnah, slaščičarnah in centralne kurilne naprave:	
	a) do vključno 4 etaže	22,50
	b) nad 4 etaže	25,00
3.	Neplezalni (ozki) dimniki v zasebnih gospodinjstvih:	
	a) do vključno 3 etaže	7,00
	b) do vključno 6 etaž	6,00
	c) nad 6 etaž	6,00
	č) Shunt dimniki	7,00
	d) priključki na Shunt dimnik	7,00
	e) od etažnih kotlov za centralno kurjavo v zgradbi do 2 stanovalcev	13,50
4.	Dimniki kurilnih naprav v zavodih, gostiščih, menzah, pekarnah, slaščičarnah in od centralnih kurilnih naprav:	
	a) do 6 etaž	18,00
	b) nad 6 etaž	19,50
5.	Štedilniki v gospodinjstvih:	
	a) s pečicami, kotlički ali prenosi	10,50
6.	Štedilniki v zavodih, gostiščih, menzah itd:	
	a) mali štedilniki	19,00
	b) srednji štedilniki	24,00
	c) veliki štedilniki	29,00
7.	Peči:	
	a) navadna pekarska ali slašč. peč	23,00
	b) parna pekarska ali slašč. peč	25,50
	— z eno etažo ali pečico	25,50
	— z več etažami ali pečicami	38,00
8.	Kanali:	
	od centralnih kurilnih naprav, pekar., slašč. peči in podobno:	
	a) od 1 do 4 m dolžine	18,00
	b) tekoči meter nad 4 m dolžine	12,00
9.	Centralne kurilne naprave:	
	a) do 8 m ² ogrev. površine (9 členov)	25,50
	b) do 15 m ² ogrev. površine (14 členov)	30,00
	c) do 20 m ² ogrev. površine (nad 14 členov)	38,00
10.	Kotli za pranje ali kuhanje živinske krme	6,00

Iz dela odbora aktivistov OF

Posebni odbor aktivistov OF, ki je organ Občinske konference SZDL Litija, pripravlja v skladu s sklepom CK ZKS, zbor aktivistov OF, ki so v času NOV pokrivali litijsko okrožje. Le-to se sedaj razteza v občine Domžale, Ljubljana-Moste Polje, Zagorje ob Savi in Litijo. Ta odbor vodi tov. Jože Strlekar, ki je bil med NOV sekretar litijskega okrožja. Naloge tega odbora so vsestranske. Zbiral bo gradivo iz časa NOV, ga prirejal za objavo v Zborniku, organiziral sestanke še živečih aktivistov OF s tega področja ter vplival na vse aktiviste OF, da se aktivno vključijo v delo SZDL, Zveze borcev in drugih družbenopolitičnih organizacij, posebno pa sedaj pri volilnih postopkih. Sklenjeno je že, da bo zbor aktivistov OF litijskega okrožja 8. septembra 1974 na Stavbah v Litiji. Priprave so že v polnem teku. Predvideva se, da bo na zboru slavnostni govornik tovariš Mitja Ribičič, predsednik Republiške konference SZDL.

Organizacija zbora bo široko zasnovana, z namenom, da se tradicije NOV še bolj kot doslej integrirajo v življenjem in delom našega časa. To pa bo obenem priložnost, da naši mlajši generaciji prikažemo privrženost naši ožji in širši domovini, samoupravnim socialističnim družbenim odnosom, v času oborožene vstaje slovenskega in vseh jugoslovanskih narodov ter sedaj, ko gradimo naš politični sistem po novi ustavi.

I. B.

Janez Vajkard Valvasor Bogenšperk

V deželnem jeziku se grad in gospostvo Wagensperg imenuje Bogenšperk: leži na Dolenjskem, štiri milje od Ljubljane. Ta grad je še eden tistih starih gorskih gradov, sezidanih na visokem hribu sredi gozdov. Ima razgled daleč na visoke snežnike proti Koroški in Stajerski, čist in zdrav zrak, sicer ne ravnine, kljub temu pa polja po hribih, prizvrstno sadje vsake vrste — češnje so štiri ali pet na enem peclju — v bližini vin-

ske gorice in nedaleč od gradu lep črn in rumen marmor, ki sem ga na svojem mestu že popisal.

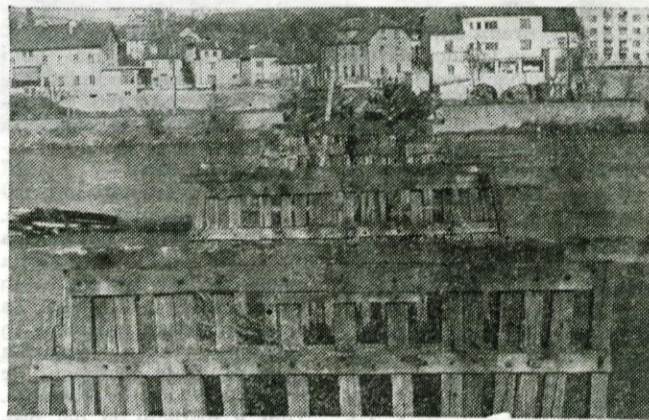
Čeprav leži grad visoko, je vendar prav blizu studenec (poleti je ledeno mrzel) in ribnik. Ravnine ni prav nič, vse je samo pobočje. V gradu je globok vodnjak, ki so ga nekoč iz najtrše skale izklesali osem sežnjev v globino. Pred dvema letoma sem ga dal še za dva sežnja poglobiti v skalo in napraviti iz vinske kleti stopničast hodnik

skozi grozovite skale prav do dna vodnjaka in tam spodaj majhen obok ali klet, ki je poleti mrzla in prijetna. Razen tega sem dal urediti v gradu kapelo Matere božje z Jezuškom na begu v Egipt. V gradu je še visok okrogel stolp, ki vanj večkrat strela udari. In tu često doživiš grozo najmočnejše nevihte, ker je grad na precejšnji višini.

Drugače more pokazati grad malo ogleda vrednega ali posebnega, razen če bi morda moje matematične instrumente ljubitelji takih stvari ali moje malo knjižnico vljudno oko smatralo pogleda vredno: zanimive bi utegnile biti še nekatere druge stvari, med njimi tudi magnet, ki dvigne železo, dva-inštiridesetkrat težje od lastne teže.

Bil sem tudi — ne da bi se hvalil — prvi, ki je vpeljal v to preslavno vojvodino Kranjsko bakrotisk. Da, tukaj na gradu Bogenšperk sem 1678. leta sam napravil tako delavnico in pri sebi v gradu vzdrževal nekaj let bakrorezce in bakrotiskarje.

Odlomek iz Slave vojvodine Kranjske, pripravil M. Djukić

Litijani smo se v februarju dokončno poslovili od mostu, ki je preko 100 let prenašal bremena zapravljičkov, parizarjev, prvih avtomobilov in današnjih sodobnejših prevoznih sredstev. Uspešno se je upiral sili vode, ki ga je sicer načela, toda uničiti se ji ni dal. — Foto: Zofka

OBVESTILO

Skupščina občine Litija, oddelek za notranje zadeve, obvešča vse občane, da so se dolžni po 8. členu zakona o evidenci nastanitve občanov in o registriranju prebivalstva, objaviti na pristojnem matičnem uradu, če potujejo v tujino za več kot tri mesece, po vrnitvi iz tujine v kraj stalnega bivanja pa prijavit v 48 urah.

